

Sygn. akt I CNP 108/22

POSTANOWIENIE

Dnia 19 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski

w sprawie z powództwa J. C.

przeciwko J. W., M. T. – W.

o nakazanie, ewentualnie ustanowienie służebności, ewentualnie zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 19 sierpnia 2022 r.,

na skutek skargi pozwanych J. W. i M. T. – W.

o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 19 listopada 2019 r., sygn. akt II Ca [...], II Cz [...],

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą pozwanych o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K. z 19 listopada 2019 r. w sprawie z powództwa J. C. przeciwko J. W. i M. T.-W. o zapłatę zważyć należy, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c. można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem ma charakter

subsydiarny, co wiąże się z założeniem, że odpowiedzialność Skarbu Państwa w związku z wydaniem niezgodnego z prawem orzeczenia sądu stanowi ultima ratio, która może aktualizować się tylko wtedy, gdy strona uczyni wszystko, co możliwe aby nie dopuścić do powstania szkody, co w szczególności odnosi się do skorzystania z wszystkich prawem przewidzianych środków prawnych, mogących wyeliminować z obrotu prawnego wadliwe orzeczenie (postanowienie SN z 27 sierpnia 2020 r., IV CNP 25/19).

Przesłanką dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem jest niemożność zmiany lub uchylecia orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych (zarówno w chwili orzekania co do skargi, jak i w przeszłości).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd o dopuszczalności skargi kasacyjnej od wyroku orzekającego o roszczeniu windykacyjnym jak i negatoryjnym, niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, jeżeli w wyroku tym sąd przeprowadził rozgraniczenie na podstawie art. 36 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 lipca 2012 r. II CZ 85/12; z 30-04-1997 r., III CKN 43/97, z 5 lutego 2002 r., II CZ 147/01 z 28 stycznia 2009 r., IV CNP 114/08). Sprawa niniejsza jest sprawą tego rodzaju. Od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 19 listopada 2019 r. przysługiwała zatem skarga kasacyjna i istniała możliwość jego uchylecia lub zmiany. Dlatego też skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jako niedopuszczalną należało odrzucić (art. 424⁸ § 2 k.p.c.).

[as]